

Enerji Parkı'na Gidelim!!!

Yenilenebilir enerji kaynaklarını bir çırpıda sayabilir misiniz? Peki, ayçiçeğinden elde edilen enerjinin nerelerde kullanıldığını biliyor musunuz? Güneş enerjisi nasıl depolanır? Hidroelektrik santraller nasıl çalışır? Rüzgâr türbini nedir? Petrol nasıl aranır? Bor madeni nerelerde kullanılır?

Yer bilimciler ne iş yapar? Peki ya atbaşı pompası ne işe yarar? Artık tüm bu soruların yanıtlarını öğrenebileceğiniz, üstelik öğrenirken de eğlenebileceğiniz bir yer var: Enerji Parkı.

Yenilenebilir enerji kaynaklarından olan güneş enerjisinden yararlanarak neredeyse tüm enerji gereksinmemizi karşılayabiliriz.

Ayçiçeği benzeri yağlı tohum bitkilerinden elde edilen biyoteknik enerji birçok alanda kullanılıyor.

Su, güneş, rüzgâr gibi potansiyel enerji kaynaklarıyla birçok madene sahip olan ülkemizin bu zenginliklerini tanıtmak ve enerjinin günlük yaşamımızdaki yerinin daha kolay anlaşılmasını sağlamak amacıyla Ankara'da Enerji Parkı kuruldu. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı Elektrik İşleri Etüt İdaresi'nce kurulan Park, isteyen herkesin ziyaretine açık. Her gün saat 10:00 – 16:00 saatlerinde gezilebilen park, kapalı ve açık olmak üzere toplam 10.000 m²'lik geniş bir alana kurulmuş. Kapalı alanda, yenilenebilir kaynaklar, madenlerimiz, kömür, petrol, doğalgaz, su gibi temel enerji kaynaklarıyla ilgili her türlü bilgi ve üretim araç gereci bulunuyor. Burada ziyaretçiler, tüm bu alanlarda kullanılan hammaddelerden tutun da, üretim araçlarına, üretim yöntemlerine ve ürünlere kadar, tüm bu enerji türleriyle ilgili ayrıntılı bilgi edinebiliyorlar.

Yenilenebilir enerji kaynaklarından güneş, rüzgâr, biyolojik atıklar ve bitkilerden nasıl enerji elde edildiğini merak edenler için, parkta birçok aydınlatıcı bilgi ve aslına uygun yapılmış maketlerle, kimi araçların gerçek örnekleri bulunuyor. Örneğin, ayçiçeği benzeri yağlı tohum bitkilerinden elde edilen biyoteknik enerjinin, dizel araçlarda, savunma sanayii ve yeraltı madenlerinin çıkarılmasında kullanılması, biyolojik atıklardan enerji edilmesi ve daha birçok konu ışıklı panolar, maketler ve modellerle anlatılıyor.

Enerji Parkı'nı ziyarete gelen okullara, görevli rehberler eşlik ediyor. Park'ın bahçesinde maden ocaklarının gerçeğine uygun modelleri bulunuyor.

Çıkarılması, eldesi, işlenmesi ve petrol türevlerinden elde edilen ürünler hakkında bilgi, petrole ilgili bölümde sergileniyor.

Enerji Parkı'nda, tüm enerji kaynaklarıyla ilgili ayrıntılı bilgiler maketler, modeller, asıllarına uygun araç gereçlerle, ışıklı panolar aracılığıyla ziyaretçilere sunuluyor. Ayrıca birçok bölümde sesli bilgilendirme araçları da bulunuyor.

Güneş toplayıcılarını (kolektör) kimi binaların çatılarında görebilirsiniz. Peki, bu enerjiden nasıl yararlanıldığını öğrenmek ister misiniz? Parkta bulunan güneş toplayıcısı sayesinde, çevre dostu, yenilenebilir ve yakıt gideri olmayan bu enerjiyi depolama ve kullanma işlemlerinin tüm ayrıntılarını görebilirsiniz. Bir başka yenilenebilir enerji kaynağı olan rüzgârdansa, yüzyıllar önce yeldeğirmenlerinde yararlanılırdı. Günümüzdeyse, yeldeğirmenlerinin yerini modern rüzgâr türbinleri aldı. Enerji parkındaki rüzgâr enerjisiyle ilgili bölümde, bu türbinlerin çalışma sistemi ve ürettikleri enerji miktarıyla ilgili bilgiler edinilebilir.

Ülkemizin enerji gereksiniminin büyük kısmı, hidroelektrik santraller sayesinde sudan elde ediliyor. Suyun barajlarda biriktirilmesi, santralde enerjiye dönüştürülmesi ve kullanıma sunulması gibi tüm aşamalar, gerçeğine uygun olarak yapılan maketlerle anlatılıyor.

Genellikle kaplıcalarda kullanılan, tarımdan turizme, hatta sağlığa kadar birçok başka alanda da yararlanılan jeotermal enerji de, parkta tanıtılan yenilenebilir enerji kaynaklarından biri.

Yenilenebilir enerji kaynakları dışında Enerji Parkı'nda, madenlerle ilgili de geniş bir bölüm var. Bu bölümde, ülkemizde bulunan madenlerden bor, perlit ve zeolit başta olmak üzere birçok maden

Madenlere ayrılan bölümde bor, perlit ve zeolit gibi birçok farklı alanda kullanılan madenler sergileniyor.

sergileniyor. Bunların tüm özellikleri, elde edilişleri ve kullanım alanlarıyla ilgili uygulamalı bilgiler veriliyor. Deterjandan tekstile birçok üretim alanında kullanılan bor madeninin üretim sürecini göstermek amacıyla Enerji Parkı'nda, Emet Borik Asit Tesisleri ve Bandırma Liman Tesisleri'nin dev maketleri kurulmuş.

Ülkemizde elektrik enerjisinin % 50'den fazlası kömürden elde ediliyor. Kömürden elektrik üretimini merak eden ziyaretçilere, kömürün oluşumu, yeraltından çıkarılması, ülkemizdeki kömür çeşitleri, çevreye etkileri gibi birçok konu, kömür döngüsü panolarıyla anlatılıyor. Ayrıca, madenlerde kullanılan araç gereçler sergileniyor.

Petrol galerisi bölümündeyse, petrol arama, sondaj (petrolün çıkarılması) ve üretim süreçlerine ilişkin araç gereçler, rezervlere ilişkin bilgi panoları, petrol arama, gözlem, inceleme ve satış istasyonlarının maketleri bulunuyor. Yakıt çeşitleriyle, petrolden üretilen ve gündelik yaşamda kullanılan ürünler de burada sergileniyor.

Kısaca atom çekirdeklerinin parçalanmasıyla ortaya çıkan enerji türü diyebileceğimiz nükleer enerjinin tanıtıldığı bölümde nükleer enerji üretim yöntemlerinin anlatıldığı ışıklı panolar, reaktör maketi, radyasyon monitörü, radyasyon ölçüm aletleri bulunuyor. Bu bölümde ayrıca, radyasyondan korunma biçimleri, radyasyon erken uyarı ağı ve nükleer enerji-çevre ilişkisi gibi konularda bilgiler veriliyor.

Bunların yanı sıra Enerji Parkı'nda, konuyla ilgili kaynakların yer aldığı kütüphane, resim sergileri, enerji ölçümüyle ilgili eğlenceli deneyler ve oyunların yer aldığı oyun parkları bulunuyor. Burada, insan vücudundan pil üretme, renkli gölgeler ya da sihirli aynalar gibi birçok eğlenceli oyunu oynayabilir, oynarken de enerji konusunda birçok şey öğrenebilirsiniz. Evde Enerji bölümündeyse, Enerji Parkı'nın içinde kurulan bir evde, enerjiyi verimli kullanma ve enerji tasarrufu gibi günlük yaşamınızda sık sık karşınıza çıkan konularda uygulamalı bilgiler edinebilirsiniz. Ayrıca, kütüphanede bulunan bilgisayarlar ve her bölümün yanında yer alan "kiosk" adı verilen bilgisayar benzeri dokunmatik ekranlar sayesinde de enerji konusunda merak ettiğiniz şeyleri öğrenme ya da Enerji Parkı'ndaki sergilerle ilgili bilgi edinme olanağına sahipsiniz.

Park'ın bahçesindeyse, enerji üretiminde kullanılan ve hepsi birbirinden ilginç gerçek araçlarla, kullanılabilir durumda olan ve gerçeğine uygun maketler bulunuyor. Artvin Borçka Barajı'nın çalışır durumdaki minyatür maketi, 42 m yüksekliğinde petrol sondaj kulesi, kanat çapı 12 m, yüksekliği 18 m olan ve saatte 20 kW enerji üretim kapasitesine sahip rüzgâr türbini, Zonguldak ve Tunçbilek maden ocaklarının maketleri, petrol üretiminde kullanılan atbaşı yerüstü pompası, güneş ocağı,

Park'ın yerbilimleri ile ilgili bölümünde, yerbilimcilerin nasıl çalıştıkları, kayaçlar ve madenlerle ilgili bilgilerin bulunduğu sergiler ve sesli bilgilerdirme üniteleri yer alıyor.

Kozmetikten iletişime kadar birçok alanda kullanılan bor madeniyle ilgili ayrıntılı bilgiler, madenlerle ilgili bölümde yer alıyor.

güneş toplayıcısı, motor kumandalı yüksek gerilim ayırıcısının maketi gibi birçok ilgi çekici aracı bu alanda görebilirsiniz. Hatta maden ocaklarının içine girip, gerçek bir madenin nasıl olduğunu görebilir, güneş ocağında yemek pişirebilirsiniz.

Açıldığı 29 Ekim 2004'ten bugüne, yaklaşık 11 bin öğrencinin gezdiği Park'ta, her biri işine gönül vermiş ve çocuklarla ilgilenmeyi seven rehberler, ziyaretçilere yardımcı oluyor. Enerji Parkı'nı ziyaret etmek isteyen okulların yapması gereken tek şey, 0312 287 34 30/2727 numaralı telefonla Park'ı arayarak randevu almak.

Elif Yılmaz